

Startnotitie recreatie in Wassenaar

“recreëren dicht bij huis”

Documentbeheer

DATUM	AUTEURS	VERSIE	VERANDERING
6 februari 2014	M. Havenaar	1.1	

Afbeelding 1.1 Wijzigingen

NAAM	POSITIES

Afbeelding 1.2 Beoordeeld door (definitieve versie)

KOPIE	NAAM	INSTANTIE

Afbeelding 1.3 Distributie (definitieve versie)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond en aanleiding	5
1.1.1	Korte terugblik recreatie in de periode 2010-2014.....	5
1.1.2	Actuele economische en maatschappelijke ontwikkelingen	6
1.2	Probleemstelling.....	7
1.3	Doelstelling.....	7
1.4	Beoogd resultaat	8
1.5	Afbakening.....	8
2	Context en kaders.....	9
2.1	Wettelijk kader	9
2.2	Regionaal kader	9
2.3	Gemeentelijk kader	9
2.4	Samenhang met andere producten	9
2.5	Financieel kader	9
3	Uitvoering.....	10
3.1	Tijdsplanning	10
3.2	Communicatie	10
3.2.1	Intern	10
3.2.2	Externe partijen	10
3.2.3	Burgerparticipatie.....	10
	Bijlage 1 Informatiebrief aan de Raad op 21 oktober 2013 Voortgang Uitvoeringsprogramma DHW.11	
	Bijlage 2 Websites recreatie.....	16

BELEID
(4/10 JR)

SECTORALE BELEIDSNOTA'S

RECREATIE VERKEER ECONOMIE GROEN MILIEU ERFGOED WONEN SPORT
JEUGD ACCOMODATIES

A. TOEKOMSTVISIE

B. STRUCTUURVISIE

C. GEBIEDSVISIES

BESTEMMINGSPLANNEN

**VERORDENINGEN EN
BELEIDSREGELS**

**UITVOERINGSPLANNEN
(BEGROTING)**

PROJECTEN (KREDIET EN GREX)

BESLUITEN (Awb)

REGELS

UITVOERING

1 Inleiding

1.1 Achtergrond en aanleiding

In het Raadsprogramma 2013-2014 is aangegeven dat Wassenaar bekend is om haar groene karakter en dat de aandacht voor het behoud van de groene buffer bij Valkenburg en Maaldrift onverminderd blijft. Dit moet zichtbaar zijn en blijven in het gemeentelijk beleid waarbij door goede wandel-, fiets- en vaarroutes de recreanten van het strand, de zee, de duinen en het groene achterland van Wassenaar kunnen genieten. De laatste jaren is het beleidsterrein recreatie sterk in ontwikkeling. Er zijn veel economische en maatschappelijke ontwikkelingen gaande waardoor recreatie als beleidsveld aan importantie wint. Al deze ontwikkelingen en veranderingen geven aanleiding om een integrale visie recreatie voor Wassenaar op te stellen.

Wassenaar heeft de laatste jaren geen integrale visie op recreatie gehad. De startnotitie recreatie geeft de contouren weer hoe gekomen kan worden tot een recreatievisie voor Wassenaar. De nieuwe visie zal onder andere als input dienen voor de structuurvisie (schema pagina 4).

1.1.1 Korte terugblik recreatie in de periode 2010-2014

Ondanks dat Wassenaar in deze periode niet over een visie recreatie beschikte is er wel degelijk veel aandacht besteed aan recreatie. In deze periode is het landschapsontwikkelingsplan Duin Horst & Weide (hierna afgekort met LOP DHW) tot stand gekomen. Naast aandacht voor groen is ook recreatie een belangrijke pijler in het plan, dat niet alleen over Wassenaar gaat maar over het buitengebied van ook Voorschoten en Leidschendam-Voorburg.

De visie recreatie in het LOP DHW luidt: ‘Beleven van cultuur, landschap en natuur’. Om dit te bereiken zijn in het LOP DHW drie hoofdpogaven geformuleerd:

1. Bevorderen vitaliteit door onder andere goede ontsluiting van het gebied en het ontwikkelen van een recreatief netwerk
2. Inzetten op authenticiteit door het beleefbaar maken van landschap, cultuurhistorie en natuur
3. Toegankelijkheid door aantrekkelijke stad-land verbindingen

Voor alle drie de hoofdpogaven geldt daarbij dat het gebied alleen daar wordt ontsloten, waar landbouw en natuur niet worden verstoord.

Wassenaar heeft een aantal bijzondere kwalitatieve kenmerken die de gemeente graag wil behouden, de eerste kwaliteit is het culturele erfgoed dat Wassenaar heeft. De tweede kwaliteit is het unieke gevarieerde landschap (in het LOP DHW aangeduid met barcode) en de derde kwaliteit is de aanwezigheid van de kust en haar duinen. Deze combinatie van kwaliteiten zorgt ervoor dat recreanten graag komen genieten van de mooie omgeving in en rondom Wassenaar.

Het LOP DHW stelt dat behoud van deze kwaliteiten alleen mogelijk is door specifieke sturing op de verschillende doelgroepen die van het gebied komen genieten. Het LOP DHW voorziet daarin door dit gebied niet te benaderen als een vrijetijdslandschap maar als een metropoolaan landschap

waarin naast wonen, natuur,- landschap- en cultuurhistorie en landbouw ook ruimte is voor recreatie.

Samenwerking tussen gemeente, mede-overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties

Wat van groot belang is en was, is de samenwerking met partners. De gemeente kan de visie recreatie niet alleen opstellen. Nauwe samenwerking is nodig met medeoverheden (gemeente, provincie, rijk, hoogheemraadschap en waterschap), agrariërs, recreatieondernemers, projectontwikkelaars, fiets-, wandel- en watersportorganisaties, hengelsverenigingen, wijkverenigingen en maatschappelijke organisaties. Verschillende initiatieven die op elkaar ingrijpen leiden per saldo tot een beter resultaat dan een enkele actie. Als er voldoende recreatief aanbod is en dat ook breed bekend wordt gemaakt zullen recreanten eerder geneigd zijn om Wassenaar te bezoeken. Dit groeiproces zal enige jaren in beslag nemen en de samenwerking kan alleen slagen als betrokken partijen dit proces blijvend steunen.

Uitvoeringsprogramma

De actiepunten uit het LOP DHW zijn samengevat in het uitvoeringsprogramma. Dit is verdeeld in vijf prioritaire projecten, te weten 'het versterken van de iconen van DHW', 'recreatieve verbindingen tussen Leiden en Den Haag', 'ecologische en recreatieve dwarsverbindingen', 'de Vliet als blauwe ruggengraat' en 'stadsranden'. In december 2013 is per raadsbrief gerapporteerd over de voortgang van het uitvoeringsprogramma DHW (zie bijlage 1).

1.1.2 Actuele economische en maatschappelijke ontwikkelingen

Het gedrag van de recreant is in de loop der jaren sterk veranderd, onder invloed van sociale, culturele en economische trends en ontwikkelingen. Dit hoofdstuk bevat een korte opsomming van de belangrijkste economische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het recreatiebeleid. Deze ontwikkelingen vragen in toenemende mate om accentverschuivingen in het recreatiebeleid.

Bevolkingsontwikkeling

De bevolking van Wassenaar zal de komende jaren nog licht toenemen tot ongeveer 26.000 inwoners om vervolgens ongeveer stabiel te blijven.

Vergrijzing

Landelijk stijgt het aandeel ouderen sterk en Wassenaar zal nog iets sneller vergrijzen dan de omliggende gemeenten, omdat Wassenaar een aantrekkelijke woongemeente is voor senioren en het voor jongeren door hoge huizenprijzen en lange wachtlijsten voor huren moeilijk is om een woning in Wassenaar te krijgen. Over 25 jaar zal iets meer dan een kwart van de bevolking 65 jaar of ouder zijn (bron: nationaalkompas.nl). Daardoor zijn ouderen een steeds belangrijker wordende doelgroep voor recreatie, en met relatief veel tijd en geld. Door de vergrijzing neemt ook het percentage alleenstaande ouderen toe. Dit zou mogelijk leiden tot nog meer individualisering maar de laatste jaren is er een trendbreuk gaande van individualisering naar samen. Recreatief genieten zal in toenemende mate weer samen plaatsvinden.

Expats

In de gemeente Wassenaar wonen veel expats. Dit is een heel specifieke doelgroep met een specifieke behoefte aan voorzieningen. Om deze doelgroep te behouden voor het dorp is het goed te kijken naar de woonwensen en behoeften van deze groep.

Economische crisis

De economische crisis heeft de jarenlange percentuele toename van vrije tijd tot staan gebracht. Consumenten recreëren vaker in de eigen directe woonomgeving en stellen daaraan hogere kwalitatieve eisen en hechten aan kleinschaligheid en authenticiteit. Ook de behoefte aan comfort en luxe wellness neemt toe, vooral onder de oudere doelgroep, maar ook rust en eenvoud.

Afhankelijk van de leeftijdsgeneratie is de trend dat de recreant vaker in haar eigen omgeving zapt van de ene naar de andere belevenis. Die belevnissen zijn wat korter dan voorheen.

Divers gebruik van het landschap

Een maatschappelijke ontwikkeling is dat de recreant het landschap steeds vaker ziet als een recreatielandschap (of vrijetijdslandschap). Deze ontwikkeling kent een sterk negatieve kant in de zin dat daardoor de uniekheid van het gebied; de natuur-, cultuur- en archeologische waarden, onomkeerbaar kan worden aangetast. Gedifferentieerde sturing op de verschillende doelgroepen is van belang.

Digitalisering en mobile moments

De trend van dit moment is het opzetten van een digitale recreatieve infrastructuur. De recreant wil steeds vaker zelf zijn tocht samenstellen aan de hand van persoonlijke voorkeuren. Nieuwe technologieën spelen in op die trend. Doordat consumenten continu online actief zijn ontstaat het verwachtingspatroon dat bedrijven en overheden ook 24/7 beschikbaar zijn met informatie, zeker in de recreatieve branche.

1.2 Probleemstelling

Een recreatievisie is niet verplicht maar de snelle ontwikkelingen in consumentengedrag, de bevolkingstoename in vooral de omliggende stedelijke gebieden en de recreatieve ruimtevraag in de landschappelijke bufferzones vragen om een visie hoe Wassenaar de recreatie de komende jaren wil laten ontwikkelen. De opgave daarbij is om de ontwikkeling van de recreatievraag duurzaam te laten aansluiten bij een kwalitatief goed woon- en leefklimaat van de inwoners van Wassenaar.

1.3 Doelstelling

De recreatievisie geeft antwoord op de vraagstukken die op het gebied van recreatie spelen. Voorbeelden hiervan zijn vragen over hoe de land- en watergebonden recreatie verbeterd kan worden, het versterken van de verbinding tussen water en land, hoe in te spelen op trends als vraag naar wellness en zakelijke recreatie, maar ook vraagstukken als de bereikbaarheid van recreatieve gebieden in Wassenaar, doelgroepenbenadering, de rol van de gemeente daarin en het ondersteunen van ondernemerschap, promotie en marketing komen aan de orde.

Vertrekpunt is behoud van onze groene omgeving door ontwikkeling van verantwoorde recreatie. In de recreatievisie worden deze, en andere, vragen beantwoord en wordt een duidelijke visie geformuleerd op het recreëren in Wassenaar.

1.4 Beoogd resultaat

Een actuele recreatievisie voor de gemeente Wassenaar, waarmee we actief het gesprek aan kunnen gaan met betrokkenen in de gemeente en in de regio.

1.5 Afbakening

Het vertrekpunt voor deze startnotitie is het raadsprogramma 2013-2014. Daarin wordt het accent gelegd op recreatief gebruik van de (groene) omgeving van Wassenaar. Omdat recreatie een breed thema is en er veel dwarsverbanden zijn met aanpalende beleidsterreinen, is het nodig om voor de start van het opstellen van de recreatievisie de thema's te benoemen die aan de orde komen.

Onderstaande thema's zullen behandeld worden in de recreatievisie. Tijdens de bijeenkomst voor interne en externe partijen zal gevraagd worden of deze onderwerpen voldoende zijn, of dat er behoefte is om extra onderwerpen toe te voegen (zie paragraaf 3.2. communicatie).

Recreatiebehoefte

Naar recreatievormen: o.a. wandelen, fietsen, varen, paardrijden, vissen, wellness. Een doorlichting van het bestaand recreatief netwerk en inventariseren (en oplossen) waar nog knelpunten zijn

Per gebied: Kust en strandzone, Meijendel en de andere duinen, Landgoederenzone, Kleinschalig polderlandschap, strandvlakte Veenwatering

Doelgroepenbenadering en analyse

Per doelgroep wordt gekeken wat de aandachtspunten en behoeften zijn en waar we als gemeente in kunnen faciliteren om in deze behoeften te voorzien. Doelgroepen zijn onder andere jongeren, jonge gezinnen, allochtonen, expats, senioren en mensen met een beperking of zorgvraag. In het raadsprogramma 2013-2014 ligt de focus op recreatie en omdat specifieke recreatievormen zijn benoemd zal de traditionele doelgroepenbenadering worden gehanteerd.

Ontsluiting recreatieve informatie

Hoe kan de 24/7 recreant optimaal bediend worden? Via QR-code, apps/GPS, Google maps, een interactief forum op de website van Duin Horst & Weide, toeristische informatiepunten, etc. Met de gebiedspartners dient uitgekristalliseerd worden welke informatieve ondersteunende instrumenten het beste aansluiten op de recreatiebehoeften in Wassenaar.

Groen, duurzaamheid en milieu

De gemeente Wassenaar heeft duurzaamheid hoog op de agenda staan. Milieuvervuiling door recreatie draagt zo'n 2 tot 5 % bij aan het totaal. Deze belasting wordt voornamelijk veroorzaakt door vervuiling en hinder door verplaatsingen, ruimtebeslag door de benodigde infrastructuur en aantasting van de natuur door betreding. Een schone, aantrekkelijke en boeiende omgeving is voor de sector zelf van essentieel belang voor de toekomstige ontwikkeling. De ambitie is om een duurzame toekomstbestendige recreatie te ontwikkelen. De gemeente geeft daarbij het goede voorbeeld, stimuleert bewustwording en maakt ruimte voor particulier duurzaam initiatief. In de recreatievisie zal daarom uitgebreid aandacht worden gegeven aan dit thema.

Hierboven is al aangegeven: in de startnotitie en visie wordt het accent gelegd op recreatief gebruik van de (groene) omgeving van Wassenaar. We hebben het hier over het recreatief gebruik door de inwoners van Wassenaar en recreanten vanuit de regio. Toerisme, veelal mensen van buiten de regio, valt buiten de scope van deze startnotitie en visie maar zal in de economische visie aandacht krijgen.

2 Context en kaders

2.1 Wettelijk kader

Het hebben van een actuele lokale recreatievisie is niet verplicht. Wel dient de recreatieve sector bij planontwikkeling rekening te houden met ruimtelijke wetgeving en de nieuwe wet Natuur en Natura 2000. Zo kan het onderwerp 'Programmatistische Aanpak Stikstof' in bepaalde gevallen consequenties hebben voor de ontwikkeling van individueel verblijfs- en/of dagrecreatief bedrijf.

2.2 Regionaal kader

Wassenaar maakt onderdeel uit van de regio Haaglanden. Regio Haaglanden heeft geen regionale visie recreatie, wel wordt in het regionaal structuurplan Haaglanden 2020 aandacht gegeven aan recreatie en toerisme. Ook is er het Fonds Groen Haaglanden. Projecten van de aangesloten gemeenten op het gebied van groen, recreatie en toerisme kunnen in aanmerking komen voor subsidiering. Meer informatie is te vinden op haaglanden.nl/toerisme-en-recreatie.

2.3 Gemeentelijk kader

Wassenaar beschikt op dit moment nog niet over een visie recreatie.

2.4 Samenhang met andere producten

Het thema recreatie heeft een directe relatie met het thema toerisme en economie en ook met het thema groen. Het LOP DHW en de economische visie zijn voorbeelden van stukken die als input gebruikt zullen worden voor de recreatievisie. De medewerkers van de afdeling Omgevingsbeheer en, waar nodig, externe partijen worden betrokken bij het opstellen van de recreatievisie.

De recreatievisie zal, evenals de andere sectorale visies, gebruikt worden als input voor de structuurvisie.

2.5 Financieel kader

De startnotitie en recreatievisie worden geschreven binnen de bestaande ambtelijke capaciteit. Indien gebruik gemaakt wordt van bestaande rapporten is dit voldoende. Als extra onderzoeken

(bijvoorbeeld een recreatiebehoefte onderzoek) gewenst zijn, zal hier geld en tijd voor vrijgemaakt moeten worden. Mocht dit aan de orde komen dan zal hiervoor een advies worden opgesteld.

3 Uitvoering

3.1 Tijdsplanning

Doorlooptijd project

Startnotitie:

Behandeling in college	11 februari 2014
Commissie R&E	24 februari 2014
Raad	10 maart 2014

Recreatievisie en uitvoeringsprogramma:

Behandeling in college	september 2014
Commissie R&E	oktober 2014
Raad	november 2014
Inspraakperiode	december 2014
Definitieve vaststelling in Raad	januari/februari 2015

3.2 Communicatie

3.2.1 Intern

Na vaststelling van de startnotitie zal een bijeenkomst georganiseerd worden voor betrokkenen van de diverse afdelingen. Tijdens deze bijeenkomst zal input gegeven worden voor de recreatievisie.

3.2.2 Externe partijen

Na vaststelling van de startnotitie wordt een bijeenkomst georganiseerd voor de gebiedspartners; medeoverheden, ondernemers, maatschappelijke organisaties etc.

3.2.3 Burgerparticipatie

Nadat het college de concept recreatievisie, inclusief het concept uitvoeringsprogramma heeft vastgesteld, wordt deze aan de raad aangeboden. Nadat de raad de concept recreatievisie vrij heeft gegeven voor inspraak, wordt deze gedurende zes weken voor alle inwoners van Wassenaar ter inzage gelegd. Na de ter inzage legging worden alle reacties verwerkt en wordt de definitieve recreatievisie, inclusief uitvoeringsprogramma, opgesteld.

Bijlage 1

Informatiebrief aan de Raad op 21 oktober 2013 Voortgang Uitvoeringsprogramma DHW

Geachte raad,

In 2012 heeft u ingestemd met het LandschapsOntwikkelingsplan Duin Horst & Weide en het daarbij behorende Uitvoeringsprogramma. Op 28 januari 2013 van dit jaar heeft de Gebiedsregisseur Lennert Langerak via een presentatie in de commissie Ruimte en Economie toegelicht met welke projecten het Uitvoeringsprogramma zou starten. Via deze brief willen wij u informeren over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma Duin Horst & Weide.

Het Uitvoeringsprogramma Duin Horst & Weide

Duin Horst & Weide is het open gebied tussen Den Haag, Leiden en Zoetermeer. Het strekt zich uit van de kust en de duinen, via de landgoederen zone richting de Vlietzone, de droogmakerijen en het veenweidegebied. Het gebied is waardevol vanwege de natuurwaarden, recreatieve mogelijkheden, de cultuurhistorie, de openheid en de rust op korte afstand van grote steden.

De gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar hebben met het LandschapsOntwikkelingsPlan en het Uitvoeringsprogramma het initiatief genomen om samen met andere overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties het waardevolle landschap Duin Horst & Weide nog aantrekkelijker te maken voor mens en natuur.

In het Uitvoeringsprogramma Duin Horst & Weide zijn 5 prioritaire projecten benoemd die de visie en ambities uit het LandschapsOntwikkelingsPlan tot uitvoering moeten brengen. Deze projecten zijn:

1. Het versterken van de iconen in Duin Horst & Weide;
2. Recreatieve verbindingen tussen Leiden en Den Haag;
3. Ecologische en recreatieve dwarsverbindingen;
4. De Vliet als Blauwe Ruggengraat;
5. Stadsranden.

Het Uitvoeringsprogramma benadrukt het belang van samenhang tussen de projecten en interactie en communicatie met “de omgeving”. Daarom is een “gebiedsregisseur” aangesteld. Deze gebiedsregisseur heeft als taak de projecten in samenhang en nauwe samenspraak met omgevingspartners tot uitvoering te brengen en de voortgang aan de verantwoordelijk wethouder te rapporteren.

Voortgang prioritaire projecten

In het onderstaande is beknopt weergegeven op welke wijze de prioritaire projecten worden uitgevoerd, (eventueel) welke investeringen daarmee gemoeid zijn en op welke termijn oplevering van de projecten wordt verwacht.

1. Versterken van de Iconen van Duin Horst & Weide

Duin, Horst & Weide kent drie iconen: Molendriegang Wilsveen, Kasteel Duivenvoorde en Meijendel. Deze iconen kunnen verder worden ontwikkeld door de relatie met en toegankelijkheid vanuit de omgeving en het “programma” te versterken.

Aanpak en voortgang:

Molendriegang Wilsveen: Via het realiseren van een fietsverbinding tussen de Stompwijkseweg en het Wilsveen wordt dit icoon beter ontsloten en zichtbaar gemaakt. Daarmee wordt ook een belangrijke recreatieve verbinding in aansluiting op de randzone van de gemeente Den Haag, Leidschendam-Voorburg en de Nieuwe Driemanspolder gerealiseerd. Start van de realisatie wordt voorzien in 2014, oplevering in 2014. Totale investering bedraagt € 251.000: Provincie Zuid-Holland en Haaglanden dragen € 210.000 bij, € 41.000 wordt gedekt door de gemeente Leidschendam-Voorburg.

Kasteel Duivenvoorde: Stichting Duivenvoorde versterkt de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van het kasteel door het opknappen en herstel van de kasteeltuin, de aanleg van een nieuwe parkeerplaats (al gerealiseerd) en de ontwikkeling van een horecavoorziening met landgoedwinkel in de Leidsetuin. De reconstructie van de tuin vindt in 2014 plaats. De plannen voor de horecavoorziening zijn nog in een beginstadium. De ontwikkelingen worden voornamelijk privaat gefinancierd.

Meijendel: In aansluiting op het nieuwe bezoekerscentrum herstelt Dunea via het project Historische Duinakkers een aantal oude akkers in oude staat (met historische gewassen) waardoor de cultuurhistorische waarden en de samenhang beleefbaar en zichtbaar worden voor de bezoeker. De ontwikkelingen worden voornamelijk privaat gefinancierd.

2. Recreatieve verbindingen tussen Leiden en Den Haag

Het versterken van recreatieve verbindingen tussen Den Haag en Leiden is een belangrijke ambitie voor Duin Horst & Weide. Hierbij is het van belang dat er zowel herkenbare en aantrekkelijke toegangspunten van stad naar Duin, Horst & Weide worden gerealiseerd als ook aantrekkelijke “doorgaande” routes door het gebied. Vanzelfsprekend worden daarbij agrarische en natuurbelangen niet geschaad.

Aanpak, planning en financiering

Als eerste stap in de versterking van toegankelijkheid van de Duin Horst & Weide vanuit het omliggende stedelijke gebied wordt een wandelknooppuntennetwerk gerealiseerd. Dit netwerk bestaat uit samenhangende (veelal bestaande) wandelroutes die stad en land beter en aantrekkelijker met elkaar verbinden. Hierdoor wordt het gebied niet alleen beter toegankelijk en aantrekkelijker voor de wandelaar, het draagt ook bij aan een betere benutting van bestaande paden en vergroot het draagvlak voor (kleinschalige) toeristisch-recreatieve voorzieningen in het landelijk gebied (verbreding agrarische bedrijfsvoering) en natuur- en landschapsbeheer. Doordat het systeem vooral voorziet in bewegwijzering en informatievoorziening zijn de investeringen geringer dan bij de aanleg van nieuwe wandelpaden.

De totale investering in het Wandelknooppuntennetwerk Duin Horst & Weide bedraagt € 200.000. Dit bedrag wordt volledig gefinancierd vanuit subsidie van de provincie Zuid-Holland. Start van de realisatie van het wandelknooppuntensysteem is voorzien in november, oplevering en opening in voorjaar 2014.

3. Ecologische en recreatieve dwarsverbindingen

Door het realiseren van ecologische en recreatieve dwarsverbindingen wordt de ecologische doordringbaarheid en interne recreatieve toegankelijkheid van Duin, Horst & Weide verder versterkt.

Aanpak, planning en financiering

Binnen dit project wordt een aantal ontbrekende schakels in het recreatieve netwerk gerealiseerd.

Duivenvoordse Polderpad:

Het Duivenvoordse Polderpad Project is de wandelverbinding die wordt gerealiseerd langs de Horst en Voordelaan en Raaphorstlaan. De totale investering bedraagt € 193.500. Provincie Zuid-Holland, Holland Rijnland en Haaglanden dragen samen € 143.000 bij, Holland Rijnland €16.000, gemeente Wassenaar €28.500, gemeente Voorschoten €16.000, en gemeente Leidschendam-Voorburg €6.000. Oplevering van het pad is voorzien eind 2013/begin 2014, openstelling in februari 2014.

Laarzenpad Duivenvoordse Polder:

Dit pad vormt een belangrijke aanvulling (mogelijkheid om een kort rondje door deze polder te maken) in aanvulling op bestaande wandelmogelijkheden aan de buitenzijde van de polder. De totale investering bedraagt € 67.500. Provincie Zuid-Holland en Stadsregio Haaglanden dragen samen €63.500 bij, gemeente Leidschendam-Voorburg € 4.000. Na definitieve toekenning van de subsidie zal tracé, vormgeving en inrichting van het pad met direct betrokkenen verder worden uitgewerkt. Realisatie is voorzien medio 2014.

Wandelpad N14:

Gebruikmakend van bestaande onderhoudspaden wordt dit pad gerealiseerd achter de geluidswal langs de N14 aan de zijde van de Duivenvoordse en Veenzijdse polder. Door dit wandelpad is er de mogelijkheid om het polderlandschap te beleven. De totale investering bedraagt € 26.400. Provincie Zuid-Holland en Haaglanden dragen samen € 25.000 bij, gemeente Leidschendam-Voorburg € 1.400. Na definitieve toekenning subsidie zal tracé, vormgeving en inrichting van het pad met direct betrokkenen verder worden uitgewerkt. Realisatie is voorzien in 2014.

Ecologische verbindingszone over A44 gecombineerd met recreatieve verbinding

De provincie Zuid-Holland heeft in de herziening van de Provinciale Structuurvisie in verband met de herijking van de EHS, de ecologische verbindingszone bij Valkenburg geschrapt. Hiertegen is een zienswijze ingediend door de drie gemeenten. Na gesprekken met de provincie is deze bereid gebleken om de verbindingszone te handhaven en gezamenlijk met de gemeenten te werken aan het realiseren van deze zone in combinatie met een recreatieve verbinding. De komende tijd wordt de verbindingszone nader uitgewerkt en wordt onderzocht of de faunapassage over/onder de A44 kan worden gerealiseerd.

Tweede tranche ontbrekende schakels

Naast bovenstaande ontbrekende schakels waarvoor de financiering al is geregeld danwel is aangevraagd, wordt samen met maatschappelijke organisaties de volgende tranche ontbrekende schakels uitgewerkt en voorbereid voor subsidieaanvraag.

4. De Vliet als Blauwe Ruggengraat

Doel:

De Vliet kan van nog groter belang worden voor watersport in Duin, Horst & Weide. Bijvoorbeeld door het vergroten van recreatieve mogelijkheden van de Vliet, het opheffen van de barrièrewerking van Vliet, het realiseren van historische sloepenroutes tussen stadscentra Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Leiden met aftakking kasteel Duivenvoorde of verschillende activiteiten verhogen beleving van polder- en waterlandschap.

Aanpak, planning en financiering

In aansluiting op het provinciale beleid ten aanzien van Erfgoedlijnen worden projecten uitgewerkt waarin de recreatieve betekenis van de Vliet wordt verbonden met de cultuurhistorische betekenis.

In de volgende tranche projecten rond de Vliet wordt gezocht naar projecten die de verbinding tussen land- en waterrecreatie verder kunnen versterken. Om in het uitwerken van deze projecten nadrukkelijk investeringen vanuit de private sector worden voorzien, zullen in het najaar bijeenkomsten met relevante private partijen worden gehouden om te bezien welke projecten met voorrang zouden moeten worden uitgewerkt. Deze projecten zullen, mits er voldoende financiële dekking bestaat, vanaf 2014 worden uitgewerkt.

5. Stadsranden

Doel:

Karakteristiek aan Duin Horst & Weide is de nabijheid van de stad. Binnen dit project wordt onderzocht in welke gebieden bij de grens van landelijk en stedelijk gebied extra aandacht noodzakelijk is in de overgang tussen stad en land.

Aanpak, planning en financiering

Binnen dit project wordt nauwe samenwerking gezocht met de provincie Zuid-Holland. De provincie stelt op dit moment het Gebiedsprofiel Duin Horst & Weide op. Dit is een instrument om het begrip “ruimtelijke kwaliteit” te concretiseren en hanteerbaar te maken. Samen met de provincie zal worden onderzocht in hoeverre Duin Horst & Weide zich leent als pilot gebied voor een inpassingsproject “Stadsranden” .

Communicatie en interactie met gebiedspartners

Voor een gebied als Duin Horst & Weide is communicatie en interactie met gebiedspartners van het aller grootste belang.

Een eerste belangrijke doelgroep wordt vanzelfsprekend gevormd door de inwoners van Leidschendam-Voorburg, Wassenaar, Voorschoten, Leiden, Den Haag en andere omliggende gemeenten. De Website www.duinhorstweide.nl wordt in oktober gelanceerd. De website is er op gericht deze doelgroep te informeren over wat de kwaliteiten zijn van Duin Horst & Weide, de activiteiten die er kunnen worden ondernomen en de horeca-gelegenheden die er te vinden zijn. Verder komt er informatie in huis-aan-huisbladen, op de websites van Wassenaar/ Voorschoten en Leidschendam-Voorburg en in persberichten over activiteiten. Informatiebrochures over het gebied worden geplaatst op toeristische plekken.

Gebiedspartners vormen een tweede belangrijke doelgroep voor communicatie en interactie. Deze gebiedspartners zijn bijvoorbeeld medeoverheden (provincie, stadsregio, buurgemeenten), maatschappelijke organisaties en ondernemers. Deze groepen worden via individuele gesprekken en/of structurele overleggen geconsulteerd en geïnformeerd. Hier ligt een belangrijke taak voor de gebiedsregisseur.

Najaar 2013/ voorjaar 2014 vindt een Bestuurlijke Conferentie Duin Horst & Weide plaats. Doel van deze conferentie is om een jaar na de start van het Uitvoeringsprogramma Duin Horst & Weide samen met de gebiedspartners terug te kijken op de resultaten. Maar vooral ook om samen te bespreken wat anders en beter zou kunnen. Dit debat vormt de opmaat voor nieuwe accenten binnen het Uitvoeringsprogramma Duin Horst & Weide. Via een uitnodiging aan de fractievoorzitters van de raadsfracties wordt u van harte uitgenodigd aan deze conferentie deel te nemen.

Met de vijf prioritaire projecten uit het Uitvoeringsprogramma Duin Horst & Weide is tevens invulling gegeven aan de punten 13 (RO en volkshuisvesting) en 18 (recreatie) uit het Coalitieakkoord.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester

Bijlage 2

Websites recreatie

Campings	Hotels	Bed&Breakfast
www.duinhorst.nl www.campingmaaldrift.nl www.duinrell.nl	www.hotelbijhorst.nl www.hotelwassenaar.nl www.hagenhorst.nl http://www.hoteldekieviet.nl http://www.hotelduinoord.nl www.wittenburg.nl	www.bedandbreakfast.nl/bed-and-breakfast/wassenaar/de-raaphorst/7731/ www.bedandbreakfast.nl/bed-and-breakfast/wassenaar/bij-frans-en-marije/11286/ www.bedandbreakfast.nl/bed-and-breakfast/wassenaar/braamhorst/9440/ www.bedandbreakfast.nl/bed-and-breakfast/wassenaar/randstadlogies/8596/ www.bedandbreakfast.nl/bed-and-breakfast/wassenaar/de-hazelaren/7294/
Strandtenten		
http://www.goudenbal.nl/ http://www.zeester-wassenaar.nl/ http://www.strandpaviljoen-sport.nl/ http://www.degolfslag.com/ http://www.debadmeester.nl/		

Wandelen en fietsen	Historie Wassenaar	Overheid
http://www.duinhorstweide.nl/home www.toeristeninformatie.nl www.fietsen123.nl www.routesinzuidholland.nl www.routeyou.nl www.welkominwassenaar.nl www.natuurlijkwandelen.nl www.anwb.nl www.tweevoeter.nl www.eropuit.nl http://www.tcdekampioen.nl/	www.geschiedenisvanzuidholland.nl www.geschiedenis24.nl www.buitenplaatsen2012.nl www.kasteleninzuidholland.nl <u>Natuur</u> www.overdehorsten.nl www.anv-santvoorde.nl www.horstenweide.org www.ivn.nl www.hetbewaardeland.nl www.nieuwenatuur.nl www.zuidhollandslandschap.nl	www.wassenaar.nl www.duinhorstweide.nl/home www.cipvw.nl www.obvw.nl/filmhuis-wassenaar www.staatsbosbeheer.nl www.dunea.nl www.denhaag.nl/home/bewoners/vrije-tijd-en-recreatie/to/Landgoed-Clingendael.htm

Attracties	Verhuur	Jachthavens
www.duinrell.nl www.renbaanduindigt.nl www.brandweermuseumwassenaar.nl www.smalspoormuseum.nl www.vleermuisbunker.nl http://cipvw.nl/monumenten/108-molen-windlust.html	www.hagentweewielers.nl www.marco-tweewielers.nl/ www.oozo.nl www.catamaranschool.nl/ www.kanoverhuurhaven4.com	http://www.wvwassenaar.nl/ http://princehaven.com/ <u>Vaarroutes</u> www.waterwegwijzer.nl www.sloeproutes.nl www.routesinzuidholland.nl